

O comunitate religioasă, precum cea a Martorilor lui Iehova, este operator, împreună cu membrii săi predicatori, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal colectate în cadrul unei activități de predicare din casă în casă

Prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată în cadrul unei astfel de activități trebuie să respecte normele dreptului Uniunii în materie de protecție a datelor cu caracter personal

La 17 septembrie 2013, Tietosuojalautakunta (Comisia finlandeză pentru protecția datelor) a interzis Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta (Comunitatea religioasă a Martorilor lui Iehova din Finlanda) să colecteze sau să prelucreze date cu caracter personal în cadrul activității de predicare din casă în casă efectuate de membrii săi fără respectarea condițiilor legale privind prelucrarea unor astfel de date.

Membrii acestei comunități, în cadrul activității lor de predicare în casă în casă, iau note privind vizitele efectuate la persoane pe care nici ei și nici comunitatea nu le cunosc. Datele colectate pot să includă numele și adresele persoanelor abordate, precum și informații referitoare la convingerile religioase ale acestora și la situația lor familială. Acestea sunt colectate pentru a servi drept aide-mémoire și pentru a putea fi recuperate în scopul unei eventuale vizite ulterioare, fără ca persoanele vizate să fi consimțit la aceasta sau să fi fost informate despre colectarea lor. (15) Comunitatea Martorilor lui Iehova și congregațiile care depind de ea ar organiza și ar coordona activitatea de predicare din casă în casă a membrilor lor, printre altele prin întocmirea unor hărți pe baza cărora sectoarele ar fi repartizate între membrii predicatori și prin păstrarea unor fișe referitoare la predicatorii și la numărul de publicații ale comunității difuzate de aceștia. În plus, congregațiile Comunității Martorilor lui Iehova ar administra o listă a persoanelor care și-au exprimat dorința de a nu mai fi vizitate de membrii predicatori; datele cu caracter personal care figurează în această listă ar fi utilizate de membrii comunității. (16)

Cererea de decizie preliminară formulată de Korkein hallinto-oikeus (Curtea Administrativă Supremă, Finlanda) urmărește, în esență, să se stabilească dacă comunitatea este supusă respectării normelor dreptului Uniunii în materie de protecție a datelor cu caracter personal¹, ca urmare a faptului că membrii săi, atunci când își desfășoară activitatea de predicare din casă în casă, pot fi determinați să ia note care transcriu conținutul discuției lor și, în special, orientarea religioasă a persoanelor pe care le-au vizitat.

În hotărârea pronunțată astăzi, Curtea de Justiție consideră mai întâi că **activitatea de predicare din casă în casă a membrilor Comunității Martorilor lui Iehova nu intră sub incidența excepțiilor prevăzute de dreptul Uniunii în materie de protecție a datelor cu caracter personal**. În special, activitatea menționată nu este o activitate exclusiv personală sau domestică cu privire la care acest drept nu se aplică. Împrejurarea că activitatea de predicare din casă în casă este protejată de dreptul fundamental la libertatea de conștiință și de religie, consacrat la articolul 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, nu are ca efect să îi confere un caracter exclusiv personal sau domestic, ca urmare a faptului că aceasta depășește sfera privată a unui membru predicator al unei comunități religioase. (49, 50, 51)

¹ Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date (JO 1995, L 281, p. 31, Ediție specială, 13/vol. 17, p. 10), interpretată în lumina articolului 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

În continuare, Curtea amintește că normele dreptului Uniunii în materie de protecție a datelor cu caracter personal se aplică, totuși, prelucrării manuale a datelor numai atunci când acestea din urmă sunt cuprinse sau sunt destinate să facă parte dintr-un sistem de evidență. (53) În speță, întrucât prelucrarea datelor cu caracter personal este efectuată într-un mod care nu este automatizat, se ridică problema dacă datele prelucrate astfel sunt cuprinse sau sunt destinate să facă parte dintr-un astfel de sistem de evidență. (54) În această privință, Curtea concluzionează că **noțiunea „sistem de evidență” acoperă orice serie de date cu caracter personal colectate în cadrul unei activități de predicare din casă în casă** și care include numele și adresele, precum și alte informații privind persoanele abordate, din moment ce aceste date sunt structurate potrivit unor criterii specifice care permit, în practică, să fie recuperate cu ușurință în scopul unei utilizări ulterioare. Pentru ca o astfel de serie de date să intre în sfera acestei noțiuni, nu este necesar ca ea să cuprindă fișe, liste specifice sau alte sisteme de căutare. (62)

Prelucrarea de date cu caracter personal efectuată în cadrul activității de predicare din casă în casă trebuie, prin urmare, să respecte normele dreptului Uniunii în materie de protecție a datelor cu caracter personal.

În ceea ce privește aspectul de a ști cine poate fi considerat operator de date cu caracter personal, Curtea amintește că noțiunea „operator” poate privi mai mulți actori care participă la această prelucrare, fiecare dintre ei fiind în acest caz supus normelor dreptului Uniunii în materie de protecție a datelor cu caracter personal. Acești actori pot fi implicați în diferite stadii ale prelucrării și în diferite grade, astfel încât nivelul de răspundere al fiecăruia dintre ei trebuie să fie evaluat ținând seama de toate împrejurările pertinente ale speței (65, 66). Curtea constată de asemenea că nicio dispoziție din dreptul Uniunii nu permite să se considere că stabilirea scopurilor și a mijloacelor de prelucrare trebuie să se efectueze prin orientări scrise sau prin instrucțiuni din partea operatorului. (67) În schimb, o persoană fizică sau juridică care influențează, în scopuri proprii, prelucrarea datelor cu caracter personal și care participă, ca urmare a acestui fapt, la stabilirea scopurilor și a mijloacelor prelucrării respective poate fi considerată ca fiind operator. (68)

În plus, responsabilitatea comună a mai multor actori nu presupune ca fiecare dintre aceștia să aibă acces la datele cu caracter personal. (69)

În speță, reiese că Comunitatea Martorilor lui Iehova, prin faptul că organizează, coordonează și promovează activitatea de predicare a membrilor săi, participă, împreună cu membrii săi predicatori, la stabilirea scopului și a mijloacelor de prelucrare a datelor cu caracter personal ale persoanelor abordate, aspect a cărui stabilire este însă de competența instanței finlandeze având în vedere ansamblul împrejurărilor speței. Această constatare nu este repusă în discuție de principiul autonomiei organizaționale a comunităților religioase, garantat la articolul 17 TFUE. (73, 74)

Curtea concluzionează că **dreptul Uniunii** în materie de protecție a datelor cu caracter personal **permite ca o comunitate religioasă să fie considerată operator, împreună cu membrii săi predicatori, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de aceștia din urmă în cadrul unei activități de predicare din casă în casă** organizate, coordonate și încurajate de această comunitate, fără să fie necesar ca respectiva comunitate să aibă acces la date și fără să fie necesar să se fi stabilit că ea a dat membrilor săi orientări scrise sau instrucțiuni referitoare la o astfel de prelucrare. (75)

MENȚIUNE: Trimiterea preliminară permite instanțelor din statele membre ca, în cadrul unui litigiu cu care sunt sesizate, să adreseze Curții întrebări cu privire la interpretarea dreptului Uniunii sau la validitatea unui act al Uniunii. Curtea nu soluționează litigiul național. Instanța națională are obligația de a soluționa cauza conform deciziei Curții. Această decizie este obligatorie, în egală măsură, pentru celelalte instanțe naționale care sunt sesizate cu o problemă similară.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Nancho Nanchev 📞 (+352) 4303 4293

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” 📞 (+32) 2 2964106